

Joseph Haydn: Luominen

Cantores Minores

KOKOUSHOTELLI
murikanranta

Kaikki keskellä ei mitään.

**Järjestä helposti
ikimuistoinen kokous
uudistetussa
hotellissamme**

Murikanranta Oy Kuterintie 226, 34260 Terälahti
Myyntipalvelu myynti@murikanranta.fi • p. 020 774 1500 • **murikanranta.fi**

Ostinato

nuottikauppa • sheet music shop

OSTINATO NUOTTIKAUPPA

Musiikkitalo

Mannerheimintie 13a B

00100 HELSINKI

puh. 020 7070 443

ostinato@ostinato.fi

ostinato.fi

ostinato [-a '-](it., = itsepäinen, taipumaton, jukuripäinen, sitkeä, peräänantamaton), *mus.* yhä uusiintuva saman sävelaiheen kertaaminen, säestävien äänien vaihtelevasti liikkussa.

Joseph Haydnin oratorio *Luominen* on nyt ensi kertaa Cantores Minores -poikakuoron ohjelmistossa. Luomisen esitys jatkaa hienolla tavalla kuoron pyhäinpäivän aaton konserttiperinnettä, jolloin ohjelmistossa on kuoro-orkesterikirjallisuuden merkkiteoksia. Haydnin *Luominen* on upea huipennus viime pääsiäisen **J. S. Bachin** *Johannes-passion* sekä kesän ja syksyn **F. Mendelssohnin** *Lobgesang*-sinfoniakantaatin esityksistä alkaneelle kolmen konsertin sarjalle, joka esittelee edellä mainittujen säveltäjien tapaa käsitellä raamatuntekstejä musiikin keinoin. Nämä tekstit ovat inspiroineet heidät säveltämään kuorolle, orkesterille ja solisteille suurenmoista musiikkia, joka sopii erinomaisesti poikakuoron esitettäväksi.

Joseph Haydnin *Luominen* on yksi oratoriokirjallisuuden suurista. Se syttyy elämään innostuneesti, kirkkaan ja läpikuultavan poikakuoron soinnissa. Orkesterin periodisoittimet tuovat teokseen uusia sävyjä ja sointeja. *Raamatun* luomiskertomus maalataan korviamme kuultavaksi värikkäin ja mukaansatempaavin keinoin. Teoksen raikas sävelkieli ja luomisen riemu antavat uskoa tulevaisuuteen. Kaaoksesta ja pimeydestä Jumala luo toivon huomisesta.

Hannu Norjanen

TAITEELLINEN JOHTAJA

CANTORES MINORES -KUORON YHTEISTYÖKUMPPANIT

Helsingin Seurakuntayhtymä • Helsingin
tuomiokirkkoseurakunta • Helsingin kaupunki
Niilo Helanderin säätiö • Helsingin Sanomat
Innofactor • SEB • Saariaho Järvenpää
Radio Classic • Xerox

Sisällys

2

Teosesittely

4

Konsertin tiedot

5

Sanojen käännökset

15

Esiintyjien esittelyt

21

Cantores Minoresin joulu

Cantores Minores

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry.
Meritullintori 3, 00170 Helsinki
puh. (09) 687 7720
info@cantoresminores.fi
www.cantoresminores.fi
www.facebook.com/cantoresminores
Youtube: Cantores Minores Finland
www.twitter.com/cantoresminores
Instagram: @cantoresminoresfinland

Ylevä ja idyllinen oratorio

Joseph Haydnin *Luomisen* (1798) aloittava kuvaus maailmankaikkeuden alkukaaoksesta ja valon luomisesta on oratoriohistorian tunnetuimpia hetkiä. Orkesterin autio c-unisono käynnistää epätavallisen harmonisen liikkeen, jossa fragmentaariset aiheet vastaan haraavine riitasointuineen hakevat hapuillen ja välillä voimalla purskahtaen tyydyttävää kadenssia.

Sellaisen suo vasta *Sana*. Johdannon ennakoiman c-mollin sijaan arkkienkeli Rafael (basso) ja salaperäisesti sordinoituihin jousiin yhtyvä kuoro vievät musiikin 1. Mooseksen kirjan tekstillä valoon ja C-duuriin. Vain jousien vaatimaton pizzicato edeltää koko kokoonpanon vapauttamaa sokaisevaa riemua.

Johdanto kiehtoo tutkijoita yhä uudelleen. **A. Peter Brown** esimerkiksi kuvaa sitä kuoromotetin tapaan jäljittelevän *ricercaren* ja galantin ajan harmonisesti seikkailullisen fantasian yhdistelmänä.

Richard Kramer taas yhdistää *Kaaoksen kuvauksen Kantin, Hamannin ja Herderin* filosofiaan. Hänelle itsestäänselvyyksiä välttävä musiikki on sukellus kieltä edeltävään alkumäärään, ja tarjoaa mallin Valistuksen empirisistä ajattelutavasta.

Haydn (1732–1809) sai *Luomiselle* herätteen Lontoossa, jossa työskenteli vuosina 1791–92 sekä 1794–95 ja kantaesitti 12 viimeistä sinfoniaansa. **Händelin** oratorioiden suuresitykset ällistyttivät kokenutta säveltäjää, ja hän perehtyi partituureihin innolla. Ennen paluutaan Haydnille sitten annettiin tuntemattoman tekijän oratoriolibretto, jota väitettiin tarjotun myös Händelille.

Wienissä luomiskertomusta, psalmeja ja **John Miltonin** runoelmaa *Kadotettu paratiisi* (1667) mukaileva libretto päättyi musiikkivaikuttaja

Gottfried van Swietenille. Myös hovin kirjastonhoitajana, sensorina ja diplomaattina toimineen Swietenin perustama aatelin Gesellschaft der Associierten järjesti Wienissä oratorioesityksiä.

Swieten muokkasi libreton saksaksi, ja hyvällä liikevainulla siunattu Haydn vaati ensipainokseen myös englanninkielisen version. Kaksi-vuotisen sävellystyön jälkeen oratorio kuohutti Wienin kulttuuripiirejä ensin suljetussa esityksessä keväällä 1798, ja vuotta myöhemmin julkiesti. Siitä tuli suurmenestys, jota esitettiin pian ympäri Euroopan – Wienissä vuoteen 1810 mennessä 45 kertaa.

Luominen on kolmiosainen, ja seuraa siten englantilaisen oratorion käytäntöä. Ensimmäiseen osaan sisältyvät luomiskertomuksen neljä ensimmäistä päivää, toiseen viides ja kuudes ja kolmanteen kuvaus Aatamista ja Eevasta paratiisissa. Osissa Raamatun tekstiä seuraavat solistien kommentoivat, lyyrisesti kertovat osuudet, ja kunkin luomispäivän lopuksi kuullaan kuoron sekä ensemblen ylistyslaulu.

Teoksen luonne ei ole dramaattinen – jos kuitenkin antautuu lyyriselle kuvaukselle ja Haydnin orkesterin loputtoman luovalle sävelmaalailulle, wieniläisklassismin juhlapöytään on vaikea pettyä.

Händel-vaikutteet ovat suorina juhlavissa kuoro-osissa, joissa oppinut kontrapunkti kohtaa klassismin keinovarat. Rakenteellisesti kiinnostava on puolestaan toisen osan loppu, jossa kertautuva kuoro-osa ympäröi tertsettä, muistuttaen katolisen messun Osannan kertausta Benedictuksen jälkeen.

Arkkienkeleitä esittävien solistien karakterit ovat selkeitä sopraanon (Gabriel) hellän taidokkaasta korukuvioinnista tenorin (Uriel) ryhdikkääseen julistukseen. Rafael on enkeleistä vakavamielisin: kun tiukin kontrapunkti yhdistyy

tämän resitatiivissa siivekkäille ja mereneläville annettuun lisääntymiskäskeyn, ilmaisussa tekee mieli nähdä myös Haydnin huumoria.

Paratiisin kuvaus erottuu tonaliteetillaan ja tyylillään. Se alkaa virkistävästi E-duurissa ja lainaa *écossaise*-kansantanssia Aatamin ja Eevan (basso ja sopraano) rakkausduetossa. Teos päättyy aiemmissä käännekohtissa ja osan ensimmäisessä ylistyslaulussa käytetyn C-duurin sijaan maallisempaan B-duuriin, jota on valmisteltu jo toisen osan lopussa.

Entäpä *Luomisen* teologia? Teoksen ylevä pas-

toraali oli hengellistä, muttei kirkkoon tarkoitettua musiikkia. Miltonin runoelman korostama syntiinlankeemus puolestaan kutistuu lyhyeen resitatiiviin, joka muistuttaa ihmisen rajoista luomakunnassa.

On paras lainata Haydnin kuvausta sävellystyötään motivoineesta sisäisestä äänestä:

”Tässä maailmassa vain harva on onnellinen tai tyytyväinen; ... kenties uurastuksesi voi antaa huolten painamalle tai työn rasittamalle hetken rauhan ja levon.”

Justus Pitkänen

Puupuhattimien
erikoisliike

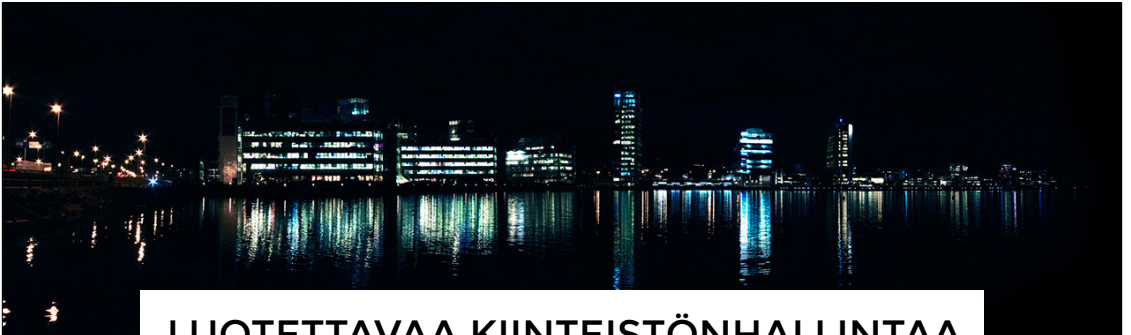
Woodwinds

Woodwinds

Salontie 1 b • 25500 Perniö
puh. (09) 681 2150 • www.woodwinds.fi

AUTO- JA
TEKNISEN
ALAN TUONTI-
JA TUUKKULIIKE

Koivunen Oy

LUOTETTAVAA KIINTEISTÖNHALLINTAA.

KUPARI
SOLUTIONS

www.kuparisolutions.fi

PE 1.11.2019 KLO 19 • HELSINGIN TUOMIOKIRKKO

Joseph Haydn

1732–1809

Luominen

Hob. XXI:2

Cantores Minores

HELSINGIN TUOMIOKIRKON POIKAKUORO

Helena Juntunen
SOPRAANO
(GABRIEL/EVA)

Tuomas Katajala
TENORI
(URIEL)

Tommi Hakala
BASSO
(RAPHAEL/ADAM)

Suomalainen barokkiorkesteri

1. VIULU – MINNA KANGAS (KONSERTTIMESTARI),
JUHA-PEKKA KOIVISTO, LAURA KOKKO,
ANNE PEKKALA, HANNA PESONEN, ANNA RAINIO,
KAISA RUOTSALAINEN, KATI VÄLIMAA
2. VIULU – IRMA NISKANEN, DORA ASTERSTAD,
ANNI ELONEN, MARI KORTELAINEIN,
JANNIKA LAHIN, ANTHONY MARINI,
KATRIINA RAINIO
ALTTIOVIULU – TUULA RIISALO, VAPPU HELASVUO,
LAURA KAJANDER, MARKUS SARANTOLA
SELLO – LEA PEKKALA, TATU AHOLA,
HEIDI PELTONIEMI
KONTRABASSO – PETRI AINALI, JULIUS PYRHÖNEN
CEMBALO – ANNA-MAARIA ORAMO

1. HUILU – PETRA AMINOFF
2. HUILU – PAULIINA FRED
HUILU – SOILE YLIVUORI
1. OBOE – VINCIANE BAUDHUIN
2. OBOE – GABRIEL GRÂMESC
1. KLARINETTI – ASKO HEISKANEN
2. KLARINETTI – MARKUS KAARTO
1. FAGOTTI – JANI SUNNARBORG
2. FAGOTTI – VISA JÄMSÄ
KONTRAFAGOTTI – TROND OLAF LARSEN
TRUMPETTI – MIIKKA SAARINEN, INKA PÄRSSINEN
KÄYRÄTORVI – TOMMI HYYTINEN,
MISKA MIETTUNEN
PASUUNA – ESA FAGERHOLM, VESA LEHTINEN,
MARTTI VESOLA
PATARUMPU – TUUJA-MAIJA NURMINEN

Hannu Norjanen
JOHTAJA

Konsertin kesto n. 1 h 45 min. Ei väliaikaa.

Ensimmäinen osa

Erster Teil

1. EINLEITUNG

2. REZITATIV (RAPHAEL, URIEL) MIT CHOR

Raphael:

Im Anfange schuf Gott Himmel und Erde,
und die Erde war ohne Form und leer,
und Finsternis war auf der Fläche der Tiefe.

Chor:

Und der Geist Gottes schwebte
auf der Fläche der Wasser,
und Gott sprach: Es werde Licht!
Und es ward Licht.

Uriel:

Und Gott sah das Licht, daß es gut war,
und Gott schied das Licht von der Finsternis.

3. ARIE (URIEL) MIT CHOR

Uriel:

Nun schwanden vor dem heiligen Strahle
des schwarzen Dunkels gräuliche Schatten:
Der erste Tag entstand.
Verwirrung weicht, und Ordnung keimt empor.
Erstarrt entflieht der Höllengeister Schar
in des Abgrunds Tiefen hinab
zur ewigen Nacht.

Chor:

Verzweiflung, Wut und Schrecken
begleiten ihren Sturz,
und eine neue Welt entspringt auf Gottes Wort.

4. REZITATIV (RAPHAEL)

Und Gott machte das Firmament
und teilte die Wasser,
die unter dem Firmament waren,
von den Gewässern,
die über dem Firmament waren, und es ward so.
Da tobten brausend heftige Stürme,
wie Spreu vor dem Winde,
so flogen die Wolken.
Die Luft durchschnitten feurige Blitze,

1. JOHDANTO

2. RESITATIIVI (RAPHAEL, URIEL) JA KUORO

Raphael:

Alussa Jumala loi taivaan ja maan.
Maa oli autio ja tyhjä,
pimeys peitti syvyudet.

Kuoro:

Ja Jumalan henki
liikkui vetten yllä.
Jumala sanoi: Tulkoon valo!
Ja valo tuli.

Uriel:

Jumala näki, että valo oli hyvä.
Jumala erotti valon pimeydestä.

3. AARIA (URIEL) JA KUORO

Uriel:

Mustan pimeyden hirvittävät varjot väistyivät
pyhän valonsäteen tieltä:
ensimmäinen päivä koitti.
Kaaos väistyy ja järjestys kasvaa esiin.
Kauhuissaan pakenevat Helvetin joukot
pohjattomaan syvyyteen
ja ikuiseen yöhön.

Kuoro:

Epätoivo, raivo ja kauhu
syöksyvät niiden mukana.
Ja uusi maailma syntyy Jumalan sanasta.

4. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Ja Jumala teki kannen
ja erotti toiset vedet
sen alapuolelle ja
toiset sen yläpuolelle.
Niin tapahtui.
Ja mylvien raivosivat myrskyt,
pilvet pakenivat tuulten tieltä
kuin akanat.
Ilmoja halkoivat tuliset salammat ja ukkonen

und schrecklich rollten die Donner umher.
Der Flut entstieg auf sein Geheiß
der allerquickende Regen,
der allverheerende Schauer,
der leichte, flockige Schnee.

5. CHOR MIT SOPRANSOLO (GABRIEL)

Gabriel:

Mit Staunen sieht das Wunderwerk
der Himmelsbürger frohe Schar,
und laut ertönt aus ihren Kehlen
des Schöpfers Lob, das Lob des zweiten Tags.

Chor:

Und laut ertönt aus ihren Kehlen
des Schöpfers Lob,
das Lob des zweiten Tags.

6. REZITATIV (RAPHAEL)

Und Gott sprach:

Es sammle sich das Wasser
unter dem Himmel zusammen an einem Platz
und es erscheine das trockne Land;
Und es ward so.
Und Gott nannte das trockne Land "Erde"
und die Sammlung der Wasser
nannte er "Meer";
Und Gott sah, daß es gut war.

7. ARIE (RAPHAEL)

Rollend in schäumenden Wellen
bewegt sich ungestüm das Meer.
Hügel und Felsen erscheinen,
der Berge Gipfel steigt empor.
Die Fläche, weit gedehnt,
durchläuft der breite Strom in mancher
Krümme.
Leise rauschend gleitet fort
im stillen Tal der helle Bach.

8. REZITATIV (GABRIEL)

Und Gott sprach:

Es bringe die Erde Gras hervor,
Kräuter, die Samen geben,
und Obstbäume,
die Früchte bringen ihrer Art gemäß,
die ihren Samen in sich selbst haben auf der Erde;
Und es ward so.

yyrиси kauhistuttavasti.
Vedet virtasivat hänen käskystään;
virkistävä sade,
raivoisat kuurot,
keveät lumihitaleet.

5. KUORO JA SOPRAANOSOLISTI (GABRIEL)

Gabriel:

Kummastuen ja iloissaan katsovat
taivaan asukkaat ihmetekoja.
Ja voimallisena kaikuu heidän suistaan
Luojan ylistys, toisen luomispäivän ylistys.

Kuoro:

Ja voimallisena kaikuu heidän suistaan
Luojan ylistys,
toisen luomispäivän ylistys.

6. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Jumala sanoi:

Kokoontukoot taivaankannen
alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan,
niin että maan kamara tulee näkyviin.
Ja niin tapahtui.
Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi,
ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet,
hän nimitti mereksi.
Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

7. AARIA (RAPHAEL)

Aaltojen kuohuissa
rajusti velloo meri.
Kukkuloita ja kallioita alkaa näkyä,
vuorenhuippuja nousee esiin.
Aavan tasangon poikki
mutkittellee leveä joki.

Hiljaa solisten virtaa
rauhallisessa laaksossa kirkas puro.

8. RESITATIIVI (GABRIEL)

Jumala sanoi:

Kasvakoon maa vihreyttä,
siementä tekeviä kasveja
ja hedelmäpuita,
jotka maan päällä kantavat
kukin lajinsa mukaista siementä.
Ja niin tapahtui.

9. ARIE (GABRIEL)

Nun beut die Flur das frische Grün
dem Auge zur Ergötzung dar.
Den anmutsvollen Blick
erhöht der Blumen sanfter Schmuck.
Hier duften Kräuter Balsam aus,
hier sproßt den Wunden Heil.
Die Zweige krümmt der goldnen Früchte Last;
Hier wölbt der Hain zum kühlen Schirme sich,
den steilen Berg bekrönt ein dichter Wald.

10. REZITATIV (URIEL)

Und die himmlischen Heerscharen
verkündigten den dritten Tag,
Gott preisend und sprechend:

11. CHOR

Stimmt an die Saiten, ergreift die Leier,
laßt euren Lobgesang erschallen!
Frohlocket dem Herrn, dem mächtigen Gott,
denn er hat Himmel und Erde
bekleidet in herrlicher Pracht!

12. REZITATIV (URIEL)

Und Gott sprach:
Es sei'n Lichter an der Feste des Himmels,
um den Tag von der Nacht zu scheiden
und Licht auf der Erde
zu geben,
und es seien diese für Zeichen und für Zeiten
und für Tage und für Jahre.
Er machte die Sterne gleichfalls.

13. REZITATIV (URIEL)

In vollem Glanze steigt jetzt
die Sonne strahlend auf,
ein wonnevoller Bräutigam,
ein Riese stolz und froh,
zu rennen seine Bahn.
Mit leisem Gang und sanftem Schimmer
schleicht der Mond die stille Nacht hindurch.
Den ausgedehnten Himmelsraum
ziert ohne Zahl der hellen Sterne Gold.
Und die Söhne Gottes
verkündigten den vierten Tag
mit himmlischem Gesang,
seine Macht ausrufend, also:

9. AARIA (GABRIEL)

Nyt keto saa raikkaan vihreyden
silmän iloksi.
Suloista näkyä korostaa
kukkien vieno kauneus.
Täällä tuoksuvat ruohot palsamilta,
täällä versoavat parantavat yrtit.
Oksat taipuvat kultaisten hedelmien taakan alla,
täällä tarjoaa lehdon holvisto viileän varjon,
jyrkän vuoren kruunaa sankka metsä.

10. RESITATIIVI (URIEL)

Ja taivaalliset sotajoukot julistivat
kolmannen päivän päättyneeksi
ylistäen Jumalaa näin sanoen:

11. KUORO

Virittäkää kielet, tarttukaa soittimiinne,
antakaa ylistyslaulunne kaikua!
Kiittäkää Herraa, väkevää Jumalaa,
sillä hän on verhonnut taivaan ja maan
ihanalla loistolla!

12. RESITATIIVI (URIEL)

Jumala sanoi:
Tulkoon valoja taivaankanteen
erottamaan päivän yöstä,
ja olkoot ne merkkeinä
osoittamassa määraaikoja,
hetkiä ja vuosia. Ne loistakoot taivaankannesta
ja antakoot valoa maan päälle.
Samoin hän teki tähdet.

13. RESITATIIVI (URIEL)

Täydessä loistossaan nousee
säteilevä aurinko
kuin sulhanen hääteltastaan,
kuin sankari riemukkaana
juoksemaan rataansa.
Hiljaisena ja vienosti hohtaen
hiipii kuu tynnessä yössä.
Ääretöntä avaruutta koristaa
lukemattomien tähtien kulta.
Ja Jumalan pojat julistivat
neljännen päivän päättyneeksi
taivaallisella laululla ylistäen
hänen väkevyyttään, näin sanoen:

14. TERZETT (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL) UND CHOR

Chor:

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk zeigt an das Firmament.

Gabriel, Uriel, Raphael:

Dem kommenden Tage sagt es der Tag,
die Nacht, die verschwand,
der folgenden Nacht:

Chor:

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk zeigt an das Firmament.

Gabriel, Uriel, Raphael:

In alle Welt ergeht das Wort,
jedem Ohre klingend,
keiner Zunge fremd.

Chor:

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk zeigt an das Firmament.

14. SOLISTIT (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL) JA KUORO

Kuoro:

Taivaat julistavat Jumalan kunniaa,
taivaankansi kertoo hänen teostaan.

Gabriel, Uriel ja Raphael:

Päivä ilmoittaa ne päivälle,
yö julistaa yölle.

Kuoro:

Taivaat julistavat Jumalan kunniaa,
taivaankansi kertoo hänen teostaan.

Gabriel, Uriel ja Raphael:

Se sana kiirii maailman kaikkiin ääriin,
se kaikuu kaikkien korvissa,
millekään kielelle se ei ole vieras.

Kuoro:

Taivaat julistavat Jumalan kunniaa,
taivaankansi kertoo hänen teostaan.

Toinen osa

Zweiter Teil

15. REZITATIV (GABRIEL)

Und Gott sprach:

Es bringe das Wasser in der Fülle hervor
webende Geschöpfe, die Leben haben,
und Vögel, die über der Erde fliegen mögen
in dem offenen Firmamente des Himmels.

16. ARIE (GABRIEL)

Auf starkem Fittiche schwinget sich
der Adler stolz und teilet die Luft
im schnellstem Fluge zur Sonne hin.
Den Morgen grüßt der Lerche frohes Lied,
und Liebe girt das zarte Taubenpaar.
Aus jedem Busch und Hain erschallt
der Nachtigallen süße Kehle.
Noch drückte Gram nicht ihre Brust,
noch war zur Klage nicht gestimmt
ihr reizender Gesang.

17. REZITATIV (RAPHAEL)

Und Gott schuf große Walfische
und ein jedes lebende Geschöpf,

15. RESITATIIVI (GABRIEL)

Jumala sanoi:

Viliskööt vedet
eläviä olentoja
ja lennelkööt linnut ilmassa
taivaankannen alla.

16. AARIA (GABRIEL)

Vahvoilla siivillään
kaartelee kotka ylpeänä ja kiittää
ilmojen halki kohti aurinkoa.
Aamua tervehtii leivosen hilpeä laulu
ja rakkautta kujertelee hempeä kyyhkyspari.
Jokaisesta tiheiköstä ja lehdosta
kaikuu satakielten suloinen laulu.
Vielä ei murhe painanut niiden rintaa,
vielä ei niiden lumoava laulu
palvellut valitusta.

17. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Niin Jumala loi suuret meripedot
ja kaikki muut elävät olennot,

das sich beweget,
 und Gott segnete sie, sprechend:
 Seid fruchtbar alle, mehret euch.
 Bewohner der Luft, vermehret euch
 und singt auf jedem Aste!
 Mehret euch, ihr Flutenbewohner,
 und füllet jede Tiefe!
 Seid fruchtbar, wachset, mehret euch,
 erfreuet euch in eurem Gott!

18. REZITATIV (RAPHAEL)

Und die Engel rührten ihr' unsterblichen Harfen
 und sangen die Wunder des fünften Tags.

19. TERZETT (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL) UND CHOR

Gabriel:

In holder Anmut stehn,
 mit jungem Grün geschmückt,
 die wogichten Hügel da.
 Aus ihren Adern quillt in fließendem Kristall
 der kühlende Bach hervor.

Uriel:

In frohen Kreisen schwebt,
 sich wiegend in der Luft,
 der munteren Vögel Schar.
 Den bunten Federglanz erhöht im Wechselflug
 das goldene Sonnenlicht.

Raphael:

Das helle Naß durchblitzt der Fisch und
 windet sich im steten Gewühl umher.
 Vom tiefsten Meeresgrund
 wälzet sich Leviathan
 auf schäumender Well' empor.

Gabriel, Uriel, Raphael:

Wie viel sind deiner Werk', o Gott!
 Wer fasset ihre Zahl?
 Wer, o Gott!
 Wer fasset ihre Zahl?

Gabriel, Uriel, Raphael und Chor:

Der Herr ist groß in seiner Macht,
 und ewig bleibt sein Ruhm.

20. REZITATIV (RAPHAEL)

Und Gott sprach:
 Es bringe die Erde hervor lebende Geschöpfe

joita vedet vilisevät.
 Hän siunasi ne sanoen:
 Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää!
 Lisääntykää, te ilmojen asukkaat,
 lisääntykää ja laulakaa jokaisella oksalla.
 Lisääntykää, te vesien asukkaat,
 lisääntykää, ja täyttäkää kaikki meren vedet.
 Olkaa hedelmälliset, kasvaka, ja
 lisääntykää ja riemuitkaa Jumalassanne!

18. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Ja enkelit soittivat kuolemattomia harppujaan
 ja lauloivat viidennen päivän ihmeistä.

19. TERTSETTI (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL) JA KUORO

Gabriel:

Viehättävän suloisina
 raikkaan vihreällä koristettuina
 aaltoilevat kukkulat.
 Niiden suonista kumpuaa
 juoksevana kristallina esiin vilvoittava puro.

Uriel:

Hilpeästi kaarrellen, itseään keinutellen,
 leijuu ilmassa iloinen lintuparvi.
 Kirjava höyhenloisto heijastaa
 vaihtuvissa lentokuvioissa auringon
 kultaista paistetta.

Raphael:

Kirkkaissa vesissä välkehtivät kalat
 ja kieppuvat ympäriinsä jatkuvassa tungoksessa.
 Meren syvimmistä syvyyksistä
 kohoa Leviatan
 pyörteiden ja kuohuvien aaltojen mukana esiin.

Gabriel, Uriel, Raphael:

Kuinka moninaiset ovat sinun työsi, oi Herra!
 Kuka pystyy käsittämään niiden määrän?
 Kuka, oi Herra?
 Kuka pystyy käsittämään niiden määrän?

Gabriel, Uriel, Raphael ja kuoro:

Herra on suuri voimassaan,
 ja hänen kunniansa pysyy iankaikkisesti.

20. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Jumala sanoi:
 Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja,

nach ihrer Art: Vieh und kriechendes Gewürm
und Tiere der Erde nach ihren Gattungen.

kaikki karjaeläinten, pikkueläinten
ja villieläinten lajit.

21. REZITATIV (RAPHAEL)

Gleich öffnet sich der Erde Schoß
und sie gebiert auf Gottes Wort
Geschöpfe jeder Art,
in vollem Wuchs und ohne Zahl.
Vor Freude brüllend steht der Löwe da.
Hier schießt der gelenkige Tiger empor.
Das zackige Haupt erhebt der schnelle Hirsch.
Mit fliegender Mähne springt und wiehert
voll Mut und Kraft das edle Roß.
Auf grünen Matten weidet schon das Rind,
in Herden abgeteilt.
Die Triften deckt, als wie gesät,
das wollenreiche, sanfte Schaf.
Wie Staub verbreitet sich in Schwarm und
Wirbel das Heer der Insekten.
In langen Zügen kriecht am Boden
das Gewürm.

21. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Heti avautuu maan syli ja synnyttää
Jumalan käskystä
kaikenlaisia eläviä olentoja,
täysikasvuisia ja lukemattomia määriä.
Riemusta karjahdellen seisoo tuolla leijona.
Tuossa ponnahtaa pystyyn notkea tiikeri.
Haaraiset sarvensa kohottaa vikkellä hirvi.
Harja hulmuten korskuu ja hirnuu
uljas ja voimakas jalo ratsu.
Vihreillä ruohomatoilla laiduntaa
jo laumoittain nautoja.
Lempeät, villavat lampaat peittävät niityt,
ikään kuin niitä olisi kylvetty sinne.
Pölypilven lailla laajenee
kihisten ja kuhisten hyönteisten sotajoukko.
Pitkissä jonoissaan ryömivät maassa
madot ja matelijat.

22. ARIE (RAPHAEL)

Nun scheint in vollem Glanze der Himmel,
nun prangt in ihrem Schmucke die Erde.
Die Luft erfüllt das leichte Gefieder,
das Wasser schwellt der Fische Gewimmel,
den Boden drückt der Tiere Last.
Doch war noch alles nicht vollbracht.
dem ganzen fehlte das Geschöpf,
das Gottes Werke dankbar sehn,
des Herren Güte preisen soll.

22. AARIA (RAPHAEL)

Nyt säteilee taivas täydessä loistossaan,
nyt kukoistaa maa kaikessa kauneudessaan.
Ilman täyttävät keveät linnut,
vedet vilisevät kaloja tungokseen asti.
Maa painuu eläinten painon alla.
Mutta kaikki ei ollut vielä täytetty.
Kokonaisuudesta puuttui luontokappale,
joka voisi kiitollisena tutkia Jumalan töitä,
joka voisi ylistää Herran hyvyttä.

23. REZITATIV (URIEL)

Und Gott schuf den Menschen
nach seinem Ebenbilde,
nach dem Ebenbilde Gottes schuf er ihn.
Mann und Weib erschuf er sie.
Den Atem des Lebens hauchte er
in sein Angesicht,
und der Mensch wurde zur lebendigen Seele.

23. RESITATIIVI (URIEL)

Ja Jumala loi ihmisen
kuvakseen,
Jumalan kuvaksi hän loi hänet,
mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.
Elämän henkäyksen hän puhalsi
hänen sieraimiinsa.
Näin ihmisestä tuli elävä olento.

24. ARIE (URIEL)

Mit Würd' und Hoheit angetan,
mit Schönheit, Stärk' und Mut begabt,
gen Himmel aufgerichtet steht der Mensch,
ein Mann und König der Natur.

24. AARIA (URIEL)

Arvokkaana ja ylevänä, kauniina,
voimakkaana ja rohkeana,
katse kohti taivasta seisoo ihminen,
mies ja luomakunnan herra.

Die breit gewölbt' erhabne Stirn
verkünd't der Weisheit tiefen Sinn,
und aus dem hellen Blicke strahlt
der Geist, des Schöpfers Hauch und Ebenbild.
An seinen Busen schmieget sich
für ihn, aus ihm geformt,
die Gattin, hold und anmutsvoll.
In froher Unschuld lächelt sie,
des Frühlings reizend Bild,
ihm Liebe, Glück und Wonne zu.

25. REZITATIV (RAPHAEL)

Und Gott sah jedes Ding, was er gemacht hatte;
Und es war sehr gut.
Und der himmlische Chor feierte
das Ende des sechsten Tages mit lautem
Gesang:

26. CHOR UND TERZETT (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL)

Chor:

Vollendet ist das große Werk,
der Schöpfer sieht's und freuet sich.
Auch unsre Freund' erschalle laut,
des Herren Lob sei unser Lied!

Gabriel, Uriel:

Zu dir, o Herr, blickt alles auf,
um Speise fleht dich alles an.
Du öffnest deine Hand, gesättigt werden sie.

Raphael:

Du wendest ab dein Angesicht,
da bebet alles und erstarrt.
Du nimmst den Odem weg,
in Staub zerfallen sie.

Gabriel, Uriel, Raphael:

Den Odem hauchst du wieder aus,
und neues Leben sproßt hervor.
Verjüngt ist die Gestalt der Erd'
an Reiz und Kraft.

Chor:

Vollendet ist das große Werk,
des Herren Lob sei unser Lied!
Alles lobe seinen Namen,
denn er allein ist hoch erhaben!
Alleluja! Alleluja!

Korkealle kaareutuva ylväs otsa
kertoo viisaasta mielestä,
ja kirkkaassa katseessa loistaa
Luojan henki ja Jumalan kuva.
Hänen rintaansa vastaan painautuu vaimo,
miehestä tehty miestä varten,
luottavaisena ja herttaisena.
Iloisen viattomana hän,
kevään viehättävä vertauskuva, lupaa hymyllään
miehelleen rakkautta, onnea ja iloa.

25. RESITATIIVI (RAPHAEL)

Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä,
ja kaikki oli hyvää.
Ja taivaallinen kuoro vietti
kuudennen päivän loppua voimallisella laululla.

26. KUORO JA TERTSETTI (GABRIEL, URIEL, RAPHAEL)

Kuoro:

Suuri työ on valmis,
Luoja katsoo sitä ja riemuitsee.
Kaikukoon meidänkin riemumme voimakkaana,
laulakaamme Herran ylistykseksi!

Gabriel ja Uriel:

Kaikki katsovat sinua, Herra,
kaikki rukoilevat sinulta ravintoaan.
Sinä avaat kätesi, ja he tulevat ravituiksi.

Raphael:

Sinä käännät katseesi pois,
ja kaikki vapisee ja jähmettyy kauhusta.
Sinä otat hengen pois,
ja he hajoavat tomuksi.

Gabriel, Uriel, Raphael:

Sinä puhallat hengen takaisin,
ja uusi elämä versooa esiin.
Maa on taas uudistunut
viehättäväksi ja voimakkaaksi.

Kuoro:

Suuri työ on valmis,
laulakaamme Herran ylistykseksi!
Kaikki ylistäkööt Herran nimeä,
sillä hän yksin on suuri!
Halleluja! Halleluja!

Kolmas osa

Dritter Teil

27. REZITATIV (URIEL)

Aus Rosenwolken bricht,
geweckt durch süßen Klang,
der Morgen jung und schön.
Vom himmlischen Gewölbe
strömt reine Harmonie
zur Erde hinab.

Seht das beglückte Paar,
wie Hand in Hand es geht!
Aus ihren Blicken strahlt
des heißen Danks Gefühl.
Bald singt in lautem Ton
ihr Mund des Schöpfers Lob;
Laß unsre Stimme dann
sich mengen in ihr Lied.

28. DUETT (EVA UND ADAM) MIT CHOR

Eva und Adam:

Von deiner Güt', o Herr und Gott,
ist Erd' und Himmel voll.
Die Welt, so groß, so wunderbar,
ist deiner Hände Werk.

Chor:

Gesegnet sei des Herren Macht,
sein Lob erschall' in Ewigkeit.

Adam:

Der Sterne hellster, o wie schön
Verkündest du den Tag!
Wie schmückst du ihn, o Sonne du,
Des Weltalls Seel' und Aug'!

Chor:

Macht kund auf eurer weiten Bahn
Des Herren Macht und seinen Ruhm!

Eva:

Und du, der Nächte Zierd' und Trost,
Und all das strahlend' Heer,
Verbreitet überall sein Lob
In euerm Chorgesang.

Adam:

Ihr Elemente, deren Kraft
Stets neue Formen zeugt,

27. RESITATIIVI (URIEL)

Ruusunpunaisista pilvistä
puhkeaa aamu sulosointujen herättämänä
esille nuorena ja kauniina.

Taivaan holvistosta
virtaa puhdasta harmoniaa
alas maan päälle.

Katsokaa onnellista paria,
kuinka se kulkee käsi kädessä!
Heidän katseissaan loistaa
sulan kiitoksen tunne.

Pian he laulavat täysin rinnoin
Luojan ylistystä.

Antakaamme ääntemme
yhtyä heidän lauluunsa.

28. DUETTO (EEVA JA AADAM) JA KUORO

Eeva ja Aadam:

Maa ja taivas ovat täynnä sinun hyvyttäsi,
Herrani ja Jumalani.

Tämä maailma, niin suuri ja niin ihmeellinen,
on sinun kättesi työtä.

Kuoro:

Siunattu olkoon Herran väkevyys,
hänen ylistyksensä kaikukoon iankaikkisesti.

Aadam:

Sinä kirkkain kaikista tähdistä, miten ihanasti
julistatkaan päivän koittavan.

Miten loistavaksi sinä, aurinko, sen teetkään,
sinä maailmankaikkeuden sielu ja silmä!

Kuoro:

Julistakaa valtavilla kiertoradoillanne
Herran voimaa ja kunniaa!

Eeva:

Ja sinä öiden kaunistus ja lohdon tuoja
ja sinä kimmeltävä tähtijoukko,
levittäkää hänen ylistystään kaikkialle
riemullisilla lauluillanne.

Aadam:

Te elementit, joiden voima
luo jatkuvasti uusia muotoja,

Die der Wind versammelt und vertreibt:

Eva, Adam und Chor:

Lobsinget alle Gott, dem Herrn,
Groß wie sein Nam'
ist seine Macht.

Eva:

Sanft rauschend lobt, o Quellen, ihn!
Den Wipfel neigt, ihr Bäum'!
Ihr Pflanzen duftet,
Blumen haucht
Ihm euern Wohlgeruch!

Adam:

Ihr, deren Pfad die Höh'n erklimmt,
Und ihr, die niedrig kriecht,
Ihr, deren Flug die Luft durchschneid't,
Und ihr im tiefen Naß:

Eva, Adam und Chor:

Ihr Tiere, preiset alle Gott!
Ihn lobe, was nur Odem hat!

Eva und Adam:

Ihr dunklen Hain', ihr Berg' und Tal',
Ihr Zeugen unsres Danks,
Ertönen sollt ihr früh und spät
Von unserm Lobgesang.

Chor:

Heil dir, o Gott, o Schöpfer, Heil!
Aus deinem Wort entstand die Welt,
Dich beten Erd' und Himmel an,
Wir preisen dich in Ewigkeit!

29. REZITATIV (ADAM, EVA)

Adam:

Nun ist die erste Pflicht erfüllt,
dem Schöpfer haben wir gedankt.
Nun folge mir, Gefährtin meines Lebens!
Ich leite dich, und jeder Schritt
weckt neue Freud' in unsrer Brust,
zeigt Wunder überall.
Erkennen sollst du dann,
welch unaussprechlich Glück
der Herr uns zugedacht.
Ihn preisen immerdar,
ihm weihen Herz und Sinn.
Komm, folge mir, ich leite dich.

Eva:

O du, für den ich ward, mein Schirm,

joita tuuli kerää ja hajottaa,

Eeva, Aadam ja kuoro:

Ylistäkää kaikki Jumalaa, meidän Herraamme,
hänen voimansa on yhtä suuri
kuin hänen nimensä.

Eeva:

Lempeällä solinalla ylistäkää häntä, oi lähteet!
Kumartakaa latvaanne, te puut!
Te ruohot tuoksukaa,
kukat levittäkää hänen kunniakseen
hyvän hajuista suitsutustanne!

Adam:

Te, joiden polku johtaa korkeuksiin,
ja te, jotka matelette matalalla,
te, jotka lentäen kiidätte ilmojen halki
ja te, jotka asutte veden syvyyksissä:

Eeva, Aadam ja kuoro:

Te kaikki eläimet, ylistäkää Jumalaa!
Ylistäköön häntä kaikki, missä henki on!

Eeva ja Aadam:

Te hämyisät lehdot, te vuoret ja laaksot,
meidän kiitoksemme todistajat,
varhain ja myöhään te saatte kaikua
meidän ylistyslaulustamme.

Kuoro:

Tervehdimme sinua, Jumalamme, Luojamme!
Sinun käskystäsi syntyi maailma,
sinua rukoilevat maa ja taivas,
me ylistämme sinua iankaikkisesti.

29. RESITATIIVI (AADAM, EEVA)

Aadam:

Ensimmäinen velvollisuutemme on nyt täytetty,
olemme kiittäneet Luojaamme.
Tule mukaan, elämänkumppanini,
minä johdatan sinua, ja jokainen askel
herättää uusia riemuja rinnassamme,
opettaa meille uusia ihmeellisiä asioita.
Huomaat pian,
minkä sanoinkuvaamattoman onnen
Herra on meille valmistanut,
saat kiittää häntä ainaisesti,
pyhittää hänelle sydämesi ja mielesi.
Tule mukaan, minä johdatan sinua.

Eeva:

Oi sinä, jota varten minut luotiin,

Dein Will' ist mir Gesetz.
So hat's der Herr bestimmt,
und dir gehorchen bringt
mir Freude, Glück und Ruhm.

30. DUETT (ADAM, EVA)

Adam:

Halde Gattin, dir zur Seite
Fließen sanft die Stunden hin.
Jeder Augenblick ist Wonne,
Keine Sorge trübet sie.

Eva:

Teurer Gatte, dir zur Seite,
Schwimmt in Freuden mir das Herz.
Dir gewidmet ist mein Leben,
Deine Liebe sei mein Lohn.

Adam:

Der tauende Morgen, o wie ermuntert er!

Eva:

Die Kühle des Abends, o wie erquicket sie!

Adam:

Wie labend
ist der runden Früchte Saft!

Eva:

Wie reizend ist der Blumen süßer Duft!

Eva und Adam:

Doch ohne dich, was wäre mir –

Adam:

Der Morgentau?

Eva:

Der Abendhauch?

Adam:

Der Früchte Saft?

Eva:

Der Blumen Duft?

Eva und Adam:

Mit dir erhöht sich jede Freude,
mit dir genieß ich doppelt sie,
mit dir ist Seligkeit das Leben,
dir sei es ganz geweih't!

31. REZITATIV (URIEL):

O glücklich Paar, und glücklich immerfort,
wenn falscher Wahn euch nicht verführt,
noch mehr zu wünschen

Sinun tahtosi on minun lakini.
Niin on Herra määrännyt,
ja kun tottelen sinua,
saan osakseni iloa, onnea ja kunniaa.

30. DUETTO (AADAM, EEVA)

Aadam:

Rakas vaimoni, sinun rinnallasi
kuluu aika suloisen tynesti.
Jokainen hetki on täynnä onnea,
jota mikään suru ei himmennä.

Eeva:

Rakas mieheni, sinun rinnallasi
on sydämeni täynnä riemua.
Elämäni on omistettu sinulle,
sinun rakkautesi olkoon palkkanani.

Aadam:

Kasteinen aamu, miten se ilahduttaakaan!

Eeva:

Illan viileys, miten se virkistääkään!

Aadam:

Miten virvoittavaa onkaan
kypsiä hedelmien mehu!

Eeva:

Miten huumaavaa kukkien suloinen tuoksu!

Eeva ja Aadam:

Mutta ilman sinua, miltä maistuisi –

Aadam:

Aamukaste?

Eeva:

Illan henkäys?

Aadam:

Hedelmien mehu?

Eeva:

Kukkien tuoksu?

Eeva ja Aadam:

Sinun kanssasi jokainen ilo täydellistyy,
sinun kanssasi nautin kaikesta kaksin verroin.
Sinun kanssasi koen elämän onnen ja autuuden,
sinulle pyhitän koko elämäni!

31. RESITATIIVI (URIEL)

Oi onnellista paria! Onnellisena te pysyttekin,
ellette anna johtaa itseänne harhaan,
toivomaan, että omistaisitte enemmän

und mehr zu wissen als ihr sollt!

**32. SCHLUSSCHOR MIT SOLI
(EVA, ALT, URIEL, ADAM)**

Singt dem Herren alle Stimmen!
Dankt ihm alle seine Werke!
Laßt zu Ehren seines Namens
Lob im Wettgesang erschallen!
Des Herren Ruhm, er bleibt in Ewigkeit!
Amen!

ja että tietäisitte enemmän kuin teille sopii!

**32. LOPPUKUORO JA SOOLOKVARTETTI
(EEVA, ALTTO, URIEL, AADAM)**

Laulakaa Herralle kaikki äänin!
Kiittäkää häntä kaikki hänen työnsä!
Kilpaillen keskenänne antakaa ylistyksenne
hänen nimensä kunniaksi kaikua lauluissanne!
Herran kunnia pysy yankaikkisesti.
Aamen!

Suomennos: Erkki Pullinen

Esiintyjät

HELENA JUNTUNEN, SOPRAANO

Helena Juntunen on yksi tämän hetken valovoimaisimmista kansainvälisistä sopraanotähdistämme. Hänen ammatillisena läpimurtonaan voidaan pitää Margarethan roolia Gounod'n oopperassa Faust Savonlinnan Oopperajuhlilla 2002. Juntusen viime vuosien debyyttejä maailmalla ovat olleet roolit mm. useissa Mozartin, Puccinin ja Tšaikovskin oopperoissa. Ulkomaisista oopperataloista häntä on kuultu mm. Brysselissä, Dresdenissä, Genovassa, Göteborgissa, Minnesotassa, Nizzassa ja Wienissä. Myös maailman arvostetuimmat konserttiestradiit Tokiossa, Berliinissä, Amsterdamissa ja Lontoossa ovat tulleet Juntuselle tutuiksi. Juntunen on levyttänyt mm. BIS Recordsille, Alballe ja Ondinelle.

Helena Juntunen debytoi Cantores Minores -kuoron solistina Brahmsin Sielunmessussa vuonna 2010.

TUOMAS KATAJALA, TENORI

Tuomas Katajala tekee merkittävää kansainvälistä nousua oopperalaulajana ja on tällä hetkellä kansainvälisesti menestynein tenorimme maailmalla. Kaudella 2017/18 Katajala debytoi keskeisissä tenorirooleissa mm. Hampurin Valtionoopperassa, Lontoon Covent Gardenissa, Berliinin Komische Operissa ja Staatsoper Unter den Lindenissä. Aikaisemmin hän on vierailut mm. Düsseldorfin, Glyndebournen, Lissabonin, Oslon ja Seattlen oopperataloissa. Kotimaassa Katajala on laulanut säännöllisesti keskeisissä lyyrisen

We believe in the power of ambitious minds and innovative companies. No matter who you are or what your age is you can change the world.

Care for ambition

The SEB logo consists of the letters 'SEB' in a white, sans-serif font, centered within a solid green square.

ROSCHIER

Pioneering
strategic advice.

That's the Roschier Way.

tenorin rooleissa sekä Suomen Kansallisoopperassa että Savonlinnan Oopperajuhlilla. Hänen ohjelmistossaan on yli 90 oratoriota ja konserttiteosta. Oratorio- ja liedlaulajana Katajala on esiintynyt lukuisilla festivaaleilla Euroopassa ja Japanissa. Hän on tehnyt yhteistyötä mm. Vladimir Ashkenazyn, Esa-Pekka Salosen sekä Sir David Willcocksin kanssa. Cantores Minores -kuoron solistina Tuomas Katajala debytoi J. S. Bachin Johannes-passiossa vuonna 2007.

TOMMI HAKALA, BARITONI

Tommi Hakala teki kansainvälisen läpimurtonsa kesällä 2003 voittamalla BBC:n järjestämän, maailman arvostetuimpiin kuuluvan ”Singer of the World”- laulukilpailun Cardiffissa ja suomalaiset tuntevat hänet myös vuoden 2001 Merikantokilpailun voittajana. Opinnut Sibelius-Akatemiasa (Master of Arts) ja Karlsruhen Musiikkikorkeakoulussa Matti Salmisen säätiön apurahan turvin johtivat kiinnitykseen Nürnbergin oopperassa 1998–2001, josta hän siirtyi Leipzigin Oopperaan 2001–2004. Vuosina 2008–2013 Hakala oli Suomen Kansallisoopperan solisti, ja on vierailut siellä sen jälkeen säännöllisesti. Hakala on vierailut lisäksi mm. New Yorkin Metropolitanissa, Dresdenin Semperoperissa, Torinon Teatro Regiossa ja Madridin Teatro Realissa. Hän esiintyy myös ahkerasti lied- ja orkesterikonserttien solistina ja on tehnyt lukuisia levytyksiä mm. Ondinelle ja Deccalle. Tommi Hakala debytoi Cantores Minores -kuoron solistina J. S. Bachin Johannes-passiossa 2013.

HANNU NORJANEN

Hannu Norjanen lauloi poikana Cantores Minores -poikakuorossa (1974–80) ja opiskeli pianon- ja

urkujensoittoa Espoon musiikkiopistossa. Sibelius-Akatemiassa hän opiskeli aluksi kirkkomusiikkiosastolla, jolta siirtyi kapellimestariluokalle. Norjanen on suorittanut A-tutkinnot urkujensoitossa sekä kuoron- ja orkesterinjohdossa, jonka opettajina hänellä olivat mm. professorit Jorma Panula ja Leif Segerstam. Vuonna 2015 Norjanen valmistui musiikin tohtoriksi Sibelius-Akatemiasta. Kuoronjohtoa hän opiskeli myös Tukholman kuninkaallisessa musiikkikorkeakoulussa mm. prof. Eric Ericsonin johdolla. Hannu Norjanen on työskennellyt monipuolisesti urkurina ja kapellimestarina. Hän oli Lappeenrannan kaupunginorkesterin kapellimestari vuosina 1998–2001, Vaasan kaupunginorkesterin taiteellinen johtaja vuosina 1999–2006 ja ’Urkuyö ja aaria’ -festivaalin taiteellinen johtaja vuosina 2011–2016. Norjanen on johtanut Tapiolan kamarikuoroa vuodesta 1998 lähtien. Lisäksi hän on toiminut tuntiopettajana Sibelius-Akatemiassa vuodesta 1994 alkaen. Cantores Minores -poikakuoron taiteellisenä johtajana ja CM-musiikkiopiston rehtorina Hannu Norjanen aloitti vuonna 2005.

SUOMALAINEN BAROKKIORKESTERI

Vuonna 1989 perustettu Suomalainen barokkiorkesteri (FiBO) on vakiinnuttanut asemansa osaksi suomalaista orkesterikenttää. Ohjelmiston ytimessä on barokkimusiikki, mutta orkesteri tarttuu usein myös muiden aikakausien teoksiin varhaisbarokista aina varhaisromantiikkaan asti. FiBO soittaa myös barokkiorkesterille sävellettyä uutta musiikkia ja on kantaesittänyt useita tilaamia teoksia. Laajimmillaan orkesteria kuullaan sinfoniaohjelmiston parissa tai oopperaesityksissä.

Suomalainen barokkiorkesteri on ollut koko historiansa ajan monella tavalla edelläkävijä. Kuu-

Miten olisi kantaattimatka vuoden ympäri, Gardinerin kirjan seurassa?

John Eliot GARDINER

Musiikkia taivaan holveissa

Johann Sebastian Bachin muotokuva

40€

MUSIIKKITALO
ma-pe 11-19 • la 11-16
fuga@fuga.fi (09) 700 18 251

ovella[®]

systems

www.ovella.com

KIRKKO HELSINGISSÄ

www.musiikkiakirkoissa.fi

MES Musiikin edistämissäätiö

- tukea kotimaiselle musiikille
www.musiikinedistamissaatio.fi

KERAVAN KIRKOLLA SOI!

www.keravanseurakunta.fi

**MALMIN
SEURAKUNTA**

dennen kerroksen orkesteri -nimellä perustetulla orkesterilla oli aluksi tärkeä rooli barokkiliikkeen tuomisessa Suomeen. Orkesterin taidokkaat esitykset, luova ohjelmistosuunnittelu ja kekseliäät konseptit, kuten FiBO Collegium -yleisöryhmän työ, ovat herättäneet konserttijärjestäjien huomiota Suomessa ja ulkomailla. Cantores Minores ja Suomalainen barokkiorkesteri aloittivat yhteistyönsä vuonna 2005 Bachin Messu h-mollilla. Seuraava yhteinen projekti on J. S. Bachin Jouluoratorio joulukuussa 2019. – www.fibo.fi

CANTORES MINORES

Cantores Minores – Helsingin tuomiokirkon poikakuoro (perustettu vuonna 1952) on Suomen suurin ja ammattimaisin poikakuoro ja kuorokoulu, joka toimii poikien ja nuorten miesten musiikillisena ja henkisenä kasvattajana pääkaupunkiseudulla. Cantores Minores on kuuluisa erityisesti Bachin, Händelin ja Mendelssohnin suurten kirkkomusiikkiteosten produktioistaan ja ammentaa inspiraationsa vahvasti saksalaisesta luterilaisesta poikakuorotraditiosta.

Cantores Minores esiintyy kotimaansa lisäksi jatkuvasti myös ulkomaisilla kuorofestivaaleilla ja musiikkijuhlilla. Kuoro on tehnyt suuria konserttikiertueita mm. Intiaan, Japaniin, Yhdysval-

toihin, Venäjälle ja kaiken kaikkiaan 22 Euroopan maahan. Maaliskuussa 2019 kuoro konsertoi ensimmäistä kertaa Mariinski-teatterin konserttitalissa Pietarissa. Kauden 2019–20 ohjelmassa kuorolla on lukuisten joulukonserttien lisäksi mm. J. S. Bachin Jouluoratorio ja Matteus-passio. Maaliskuussa kuoron vieraaksi saapuu maailmankuulu Dresdenin Kreuzkuoro, jonka kanssa esitetään J. S. Bachin Johannes-passio Helsingissä ja Lohjalla. Sama teos esitetään yhteistyössä myös la 21.3.2020 Dresdenin Kreuzkirkossa.

Cantores Minores -poikakuoro tekee tiivistä yhteistyötä koululaitoksen kanssa, minkä tavoitteena on tarjota vakaa ja yhteisöllinen musiikkikasvatuspaikka varhaisnuorille ja lapsille sekä turvata historiallisen poikakuoron perinne Suomessa. Cantores Minores onkin saanut merkittävää tunnustusta niin musiikillisella kuin kasvatuksellisella saralla: Suomen valtion musiikkitoimikunta myönsi kuorolle Musiikin Valtionpalkinnon vuonna 2014. Maaseudun Kukkasrahasto säätiö palkitsi kuoron helmikuussa 2015 Vuoden kasvattaja 2014 -palkinnolla. Lokakuussa 2017 kuoro oli yksi viidestä ehdokkaasta Vuosisadan Kulttuuriteko -kategoriassa Vuosisadan Kulttuurigaalassa.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio ovat Cantores Minoresin koko toiminnan ja matkojen pysyviä suojelijoita.

DAS HAUS

DER DEUTSCHEN WEINE

À la Carte lista sekä monipuolinen lounas

RESTAURANT
ZINNKELLER

Meritullinkatu 25
Puh. (09) 135 4148
www.zinnkeller.fi

Haluatko tukea vähävaraisten lasten ja nuorten kuoroharrastusta?

Jos haluat auttaa vähävaraisia lapsia ja nuoria musiikkiharrastuksessaan, voit lahjoittaa rahaa tukea tarvitsevien kuorolaisten lukukausimaksujen kattamiseen. Laulaminen Cantores Minores -kuorossa opettaa musiikin lisäksi toisten huomioimista, keskittymistä ja pitkäjänteisyyttä sekä esiintymistä suurelle yleisölle. Tiivis yhteisö tarjoaa ystävyysuhteita eri-ikäisiin kuorolaisiin ja torjuu syrjäytymistä.

Kiitos lahjoituksestasi! Pienikin tuki merkitsee.

NYT VOIT AUTTAA VAIVATTOMASTI TEKSTIVIESTITILLÄ

Lähetä viesti **1 CM** **5 CM** **10 CM** **20 CM** **30 CM** **40 CM** numeroon 16588

lahjoittaaksesi 1, 5, 10, 20, 30 tai 40 euroa.

Voit myös tehdä lahjoituksen suoraan CM-stipendirahtastoomme.

Saaja: Cantores Minores -kannatusyhdistys ry. • tili: Nordea FI57 1019 3000 2066 81

Merkitse halutessasi viestikenttään lahjoittajan nimi ja osoite.

LISÄTIEDOT P. (09) 687 7720 SEKÄ INFO@CANTORESMINORES.FI. KERÄYSLUPA RA/2019/264.

INNOFACTOR®

Ei joulua ilman musiikkia

Cantores Minoresin jouluun kuuluu kolme erilaista konserttia. On perinteisiä joululauluja, suurta ja pientä musiikkia solistin ja urkujen kanssa sekä barokin loistoa. Valitse suosikkisi ja ryhdy joulunodotukseen kanssamme!

PERINTEINEN
ADVENTTI-
KONSERTTI

Enkellaulu kajahtaa!

Ihastuttava adventti-
konsertti tunnelma-
valaistussa

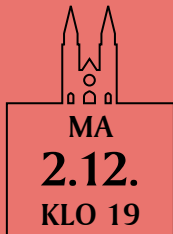
Johanneksenkirkossa
aloittaa pikkukanttorien
joulunodotuksen.

Cantores Minores

Marjukka Tepponen
SOPRAANO

Markus Malmgren
URUT

Hannu Norjanen
JOHT.

JOHANNEKSENKIRKKO
30/20, 20/15 €

KAIKKIEN
AIKOJEN
JOULULAULU

J. S. Bach: Jouluoratorio*

Mitä olisikaan joulu
ilman Bachia? Säveltäjä-
neron majesteettinen
jouluteos sykehdyttää
Tuomiokirkossa.

Cantores Minores
CM Koulutusryhmien
kuoro

Hedvig Paulig, SOPRAANO
Maria Kettunen, ALTTO
Tuomas Katajala, TENORI
Juha Kotilainen, BASSO

Suomalainen
barokkiorkesteri

JOHT. Hannu Norjanen

*KANTAATIT I-III

TUOMIOKIRKKO
65, 50/40, 30/25, 15 €

JOULUN KAUNEIN
MUSIIKKIHETKI
KOKO PERHEELLE

Perinteinen Joulu- konsertti

Kuorolaiset nuorimmis-
ta vanhimpiin kokoava
konsertti sisältää myös
joulukertomuksen.

Cantores Minores
JOHT. HANNU NORJANEN

CM Koulutusryhmien
kuorot

JOHT. ANNA HURME, TERHI
ORPANA, TIMO PIHKANEN,
TIIA SAARI

Irja Askola
TEKSTINLUKIJJA

Markus Malmgren
URUT

TUOMIOKIRKKO
35, 30/25, 15/10, 10 €

LIPUT TICKETMASTER.FI JA TUNTIA ENNEN OVELTA

Cantores Minores

 CLASSIC

...maailman kauneinta musiikkia.

Helsinki **92,9** MHz | Hämeenlinna **88,1** MHz | Kuopio **94,8** MHz
Lahti **107,4** MHz | Oulu **99,6** MHz | Tampere **92,2** MHz | Turku **106,8** MHz